

4 مشکل والدین با نوجوانان

اگر دختر یا پسر 14-15 ساله ای در خانه دارید، حتما می‌دانید در مورد چه می‌خواهم صحبت کنم. عید که از راه می‌رسد برعکس همه خانواده‌ها که خوشحالند، پدر و مادر نوجوان‌ها عزا می‌گیرند...

مدام در خانه جروب‌ها وجود دارد که همراه شما خانه فلانی نمی‌آیم یا نمی‌خواهم با شما مسافرت کنم، دوست دارم در خانه باشم یا با دوستانم به گردش بروم و... اما از نظر خیلی از والدین تنها گذاشتن نوجوان کار درست و آسانی نیست. آنها می‌گویند اگر اجازه بدهیم با دوستانش مسافرت کند یا به گردش برود، مدام باید به این فکر کنیم که با کدام دوست و کجاست. اگر در خانه بماند باید به فکر اینترنت و شبکه‌های اجتماعی و دردسرهای مربوط به آن باشیم.

کودکان به تدریج بزرگ می‌شوند و به دنبال استقلال و آزادی می‌گردند اما در مقابل، والدین هر روز نگران‌تر می‌شوند و در حالی که می‌خواهند فرزندشان را زیر نظر داشته باشند حس می‌کنند نوجوان آنها را پس می‌زند و هر روز از آنها دورتر می‌شود. این پس‌زدگی در هر خانواده با توجه به سطح فرهنگی و اجتماعی خود را به یک شکل نشان می‌دهد. بی‌توجهی و حرف‌ناشنوی از والدین، دعوا و بحث کردن یا گوشه‌گیر شدن همگی از جمله نشانه‌های ورود کودک به نوجوانی است. نوجوانان معمولا برای رسیدن به استقلال و اثبات توانایی‌های خود خواسته‌هایی دارند که گاه مورد پسند خانواده نیست و پدر و مادرها نمی‌توانند آنها را بپذیرند یا نمی‌دانند با وجود خطرهای موجود، چطور آنها را حل کنند.

مشکل اول: فرزندمان همراه ما به مهمانی و مسافرت نمی‌آید

خیلی از والدین از این موضوع شکایت دارند که فرزندشان از 11 سالگی به بعد تمایل چندانی به شرکت در مهمانی‌های خانوادگی از خود نشان نمی‌دهد یا نسبت به مسافرت‌های دسته‌جمعی با خانواده بی‌علاقه است و مدام بهانه می‌گیرد که می‌خواهد با دوستانش باشد یا تنها در خانه بماند. این مساله بسیاری از والدین را نگران می‌کند زیرا در چنین شرایطی آنها نمی‌دانند مثلا اگر نوجوان تنها در خانه ماند قرار است با چه نوع فعالیتی خود را سرگرم کند. در فضای مجازی به چه سایت‌هایی سر بزند یا قرار است چه نوع فیلم‌هایی تماشا کند... اگر با دوستانش باشد، با چه کسانی در ارتباط است؟ این دوستان اهل مصرف مواد یا مشروب‌های الکلی نیستند؟ هم‌جنس‌اند یا از جنس مخالف؟ تفریحات سالم را انتخاب خواهند کرد؟...

راه‌حل: اگر نوجوانتان می‌گوید که بودن با شما در مهمانی یا مسافرت کسل‌کننده است به نظرش احترام بگذارید اما او را به حال خود رها نکنید. اگر می‌خواهد با دوستانش باشد باید آنها را به شما معرفی کند و در مورد محلی که قرار است برای تفریح به آنجا بروند اطلاعات کافی در اختیارشان بگذارد. اگر می‌خواهد همراه دوستانش مسافرت کند، ایرادی ندارد. نام او را در اردوی مخصوص

نوجوانان ثبت‌نام کنید تا این تجربه را زیر نظر شما داشته باشد. در این شرایط هم نوجوان طعم آزادی و استقلال را می‌چشد هم شما کمتر نگران هستید و اعتماد بیشتری دارید.

مشکل دوم: فرزندان رفقای ناباب دارد

یکی از نگرانی‌های عمده والدین ترس آنها از نوع دوستانی است که نوجوان انتخاب می‌کند. نوجوانان بیش از آنکه با خانواده ارتباط داشته باشند و با آنها وقت بگذرانند به سمت دوستانشان گرایش دارند. پس در درجه اول خیلی مهم است که والدین نظارت کافی بر فعالیت‌ها و دوستان فرزندان داشته باشند تا او به اشتباه با فردی نامناسب ارتباط پیدا نکند اما اگر چنین اتفاقی افتاد به هم زدن این دوستی کار بسیار مشکلی است.

راه حل: در صورتی که متوجه شدید نوجوانتان با فردی نامناسب دوست شده است به این توصیه‌ها عمل کنید:

خواستار قطع ارتباط نشوید: مطمئن باشید در این برهه زمانی رابطه فرزندان با دوستش بسیار قوی‌تر از رابطه شما با اوست. هیچ فایده‌ای ندارد اگر به فرزندان بگویید با فلان دوست حرف نزن یا با او بیرون نرو. البته این موضوع کاملاً منطقی و درست است که به او بگویید از نوع رفتار یا لباس پوشیدن دوستش خوشتان نمی‌آید اما آغازکننده جنگ برای قطع ارتباط نباشید! باید هوشمندانه رفتار کنید.

تقاضای کمک کنید: با یک بزرگ‌تر یا دوست نوجوانی که روی فرزندان تاثیر می‌گذارد صحبت کنید تا با فرزند شما همراه شود و او را به راه درست راهنمایی کند و خواستار قطع ارتباط او با فرد نامناسب شود. نوجوان شما به این فرد اعتماد خواهد کرد و رازهایش را با او در میان می‌گذارد. مراقب باشید و سعی نکنید از تمام مسایل خصوصی او سردر بیاورید. کلیات را بدانید اما دنبال جزئیات نباشید زیرا کنجکاوی بیش از حد، باعث خراب شدن رابطه نوجوان با فرد مورد اعتماد خواهد شد.

دوستان او را بشناسید: سعی کنید با تمام دوستان نوجوانتان آشنا شوید و به مرور آنها را بشناسید. تمام آنهایی که در نگاه اول بد به نظر می‌رسند واقعا آنقدرها هم مشکل‌ساز نیستند. در موقعیت‌های خاص مثل جشن تولد یا جشن پایان سال تحصیلی از فرزندان بخواهید چند نفر از دوستانش را دعوت کند تا دور هم خوش بگذرانید. بعد از مراسم به او بگویید که از دیدن دوستانش خوشحال شدید و دوست دارید باز هم آنها را ببینید. به این ترتیب می‌توانید روابط فرزندان را تا حدی زیر نظر داشته باشید!

به‌طور خلاصه نکته‌ای که در مورد دوستان نوجوان باید مورد توجه قرار دهید این است که نوجوان خودش دوستانش را انتخاب می‌کند و والدین هیچ تاثیری در این انتخاب ندارند. آنها می‌توانند به طور غیرمستقیم بر انتخاب‌های فرزند خود اثر بگذارند پس باید بسیار هوشمند باشند.

مشکل سوم: فرزندم روابط ناسالم دارد

یکی از نگرانی‌های بیشتر والدین ارتباط فرزندشان با جنس مخالف یا جلب شدن او به سمت فیلم‌های غیراخلاقی است.

راه حل: برای نوجوان وقت بگذارید و در مورد «عشق و علاقه» صحبت کنید اما لزوماً به روابط جنسی اشاره‌ای نکنید. در جامعه امروز نوجوانان به اندازه کافی در مورد این مسایل و خطرهای مربوط به آن اطلاعات دارند. به هر حال باید سعی کنید روابط فرزندتان را زیر نظر داشته باشید. اگر نوجوان شما با دوستان خوبی باشد و تفریح‌های سالمی داشته باشد دنبال فیلم‌های غیراخلاقی نخواهد رفت.

مشکل چهارم: فرزندم به اینترنت معتاد شده

بیشتر نوجوانان وقت زیادی را پای اینترنت و شبکه‌های اجتماعی صرف می‌کنند این موضوع طبیعی است و جای هیچ نگرانی وجود ندارد.

راه حل: اگر فرزندتان بیش از حد از اینترنت استفاده می‌کند یا اهل بازی‌های رایانه‌ای است یا با تلفن همراه صحبت می‌کند با او حرف بزنید و اگر تاثیری نداشت از یک روان‌شناس کمک بگیرید. نکته بسیار مهم این است که او را از خطرها آگاه کنید. مثلاً در رابطه با استفاده از اینترنت و سایت‌های اجتماعی به او خاطرنشان کنید که وارد کردن مشخصات شخصی می‌تواند برایش مشکل آفرین باشد و در آینده، زندگی‌اش را تحت تاثیر قرار دهد.

همچنین یادآور شوید تمام مسایلی را که در سایت‌های مختلف می‌خواند نباید باور کند و باید با دید انتقادی به آنها بنگرد. اگر لازم است برخی سایت‌ها را فیلتر کنید. اگر فرزندتان علاقه زیادی به چت کردن دارد، هرازگاهی همراه او این کار را انجام دهید اما خطرهای مربوطه را یادآور شوید. به او بگویید فردی که با او چت می‌کند لزوماً راستگو نیست و نباید با اعتماد کامل اطلاعات شخصی‌اش را در اختیار او قرار دهد یا با او قرار ملاقات بگذارد.